

XXXIV. évfolyam

38.-ik szám

Egyes szám ára

10 fillér

Negyedévre 1-20 P.

FELSŐMAGYARORSZÁGI HIRLAP

Megjelenik
szombatonKüldetéseket
felvesz
a kiadóhivatalSzéchenyi-ter
9.

A magyar nemzet lélekemelő ünneppé- gel adózott Kazinczy Ferenc emlékének

Széphalom, okt. 2.

— Kiküldött munkatársunktól —

Az őszi verőfény melegsége sugárzott át az embereken. A fáról lehulló levél, az őszi, az elmulas hervatag színe juttatta eszünkbe, hogy tulajdonképpen halálközeli éyfordulóra hozta el a nemzet ide a megszentelt halomra az emlékezet koszoruját. A verőfény a szent öreg mosolyként jelent meg s elárasztotta melegével a hegyoldalt.

Az ország minden részéből érkezett magyarok meghatóva állottak a szent öreg sirja előtt, hogy a Magyar Tudományos Akadémia által rendezett ünnepélyből kivegyék részüket.

A megjelent előkelőségek közt sikerült feljegyeznünk Széll József főispán Bernáth Aladár alispán, dr. Orbán Kálmán polgármester mellett Petry Pál államtitkár, Ravasz László püspök, Harsányi Zsolt író, Balogh Jenő ny. igazságügyminiszter, Dókus Ernő és Meczner Béla felsőházi tagok, Kazinczy Gábor ny. kuriai bíró nevét.

Balogh Jenő beszélt a Magyar Tudományos Akadémia nevében:

Tisztelt ünneplő gyülekezet!

Csonka Magyarország szélein egy-egy sir fekszik, amelyhez ünneplő éyfordulón a maradek magyaroknak kegyelettel el kell zárándokolniuk, hogy ihletet, az ország sulyos gondjai között kitarást és bizalmat, lelkesedést, feleremelő érzéseket és a nemzet jövő felvirágoztatásához szükséges nagy elhatározásokat vihessenek innen magukkal.

Igy vonzza ma a távolból a M. Tud. Akadémia küldöttségét is ez az évtizedek óta általunk gondozott park.

Eljöttünk megköszönni Kazinczy Ferenc szellemének mindazt, amit évtizedeken át, mindig rendületlenül bízva a jobb jövőben és a legnagyobb nehézségek közt sem csüggedve, szenvedett, turt, dolgozott és fáradt nemzetének emlékeidéésért...

... Széphalom fái alá vezetett ma bennünket annak a tudata is, hogy életének utolsó évtizedeiben ezen a nekünk olyan szent helyen Kazinczy volt irodalmi életünknek ébresztője és mozgató lelke „itt lobogott az új magyar művelődésnek vezérlő fénye” amelynek világa és melege áthat ma hozzánk is egy évszázad távlatából...

Kazinczy lelkesedésének lángja hassa át az ellangyosodó, a kétségesskedő, az aggódo sziveket és amint nemzedékek után a mostani sulyos napokban ide vezetett bennünket, úgy az ő születésének és elköltözésének napján a nemzet kegyellete serkentsen szerencsé-

sebb utódokat arra, hogy boldogabb hazában hozzák el majd koszorúikat erre a sirra, amelyre Akadémiánk virágait e szavakkal teszem le: „Hála és dicsőség Kazinczy Ferencnek, aki magyar lelkében halhatatlan volt.”

Petry Pál államtitkár beszélt azután, majd kezdetét vette a szent öreg sirjának megkoszoruzása.

Az első koszorút Kazinczy Ferenc unokája, Kazinczy Gábor helyezte el. Ezután a testületek, irodalmi társaságok, vármegyék, Ujhely városi koszorú következtek. Ujhelyi koszoruját a polgármester helyezte el.

Bernáth Aladár alispán alábbi szép beszédével tette le a kegyeleti koszoruját a sirra:

Zemplén vármegye közönsége nevében hálás kegyelettel teszem le a megemlékezés koszoruját a nyelvújítás nagymesterének Kazinczy Ferencnek sirjára

Egy, az álmagat letargiába merült és jövője felett kétségbeesett korban e helyről hirdette Kazinczy Ferenc rengethetetlen bizalmával, örökös reménykedésével a jövő diadalát, bátorítva a csüggedőket, munkára serkentve a habzókat.

E sötét korszaktól eltekintve, soha máskor, mint éppen ma, értékesíthetjük legjobban Kazinczy Ferenc írásait és gondolatait, ma amikor a magyar nemzet hajója ugyanolyan reményvesztetten kering a sötét hullámok tetején, amikor a magyar a sok csalódástól fáradtan ugyanolyan letargiában van, mint volt Kazinczy Ferenc idejében.

Egy eszme csak úgy lehet élő valóság és csak úgy szolgálhat az emberiség avagy egy nemzet előnyére és csak úgy vonhatók le abból a tanulságok, ha az eszmenek állandó fenntartói, apostoli és apostolai vannak.

Jelen esetben az apostoli munkát a Magyar Tudományos Akadémia vállalta magára és vállalkozását tekintélyéhez és értékéhez méltóan hajtja végre, rámutatva „Széphalom” jelentőségére, az innen kiinduló eszmei nagyságára s bevezet bennünket azok valódi értékébe.

Ugy értem, hogy Zemplén vármegye törvényhatósága nevében is kifejezésre kell juttatnom a magyar tudomány legelső intézménye, a Tudományos Akadémia iránt a legnagyobb köszönetet és hálát azért, hogy Kazinczy Ferenc nemzeti kincseit feltárva a nemzet javára értékesíteni igyekszik, mert Kazinczy Ferenc örök bizalmának forrásából még mindig erőt meríthetünk a jövőre nézve, az ő gondolatai és eszméi ma is salhatatlan eszközei a Nemzet megújításának.

A Kazinczy Ferenc szelleme által e

megszentelt helyen, itt a trianoni határtól pár lépésnyire fogadjuk meg, hogy példáját követjük s hozzá méltóak leszünk, kérve a mennyei Gondviselést, hogy terjessze ki áldó kezét e sokat szenvedett magyar Nemzetre, tegye naggyá, boldoggá, tegye ismét hatalmasá, ezt a mindnyájunk által szeretett, mindnyájunk által imádott édes magyar Hazát.

A Petőfi Társaság virágkoszorujával Harsányi Zsolt a jeles írói koszoruzta meg a síremléket e szavakkal:

Azokban az órákban, amikor a magyar kultúra öreg herosa a halálos ragály lázával vergődött itt az ágyon, az ország másik részében egy kilenc éves kis fiú merengő arca bámul bele a magyar élet és a magyar nyelv csodálatos titkaiba. A haldokló öregúr Kazinczy Ferenc volt, a merengő kis fiú Petőfi Sándor. Testi valóságukban ők sohasem találkoztak, de Isten ennél nagyobb találkozást rendelt nekik: ez a kis fiú később a Kazinczy alkotta magyar nyelvet olvasztotta össze a maga népi nyelvvel és alkotta így a világ egyik legnagyobb lírai megnyilatkozását. A szellem alkotásainak fennkölt láncá szakadatlan, mivel egyik szem az előzőbe ölelkezik és ennek a két óriásnak életét annyira eggyé gyujtja ugyanazon láng, hogy azért a szabadságról, melyért Kazinczy évek börtönét szenvedte, Petőfi holttestén fújó paripák száguldottak keresztül.

A Petőfi társaság, mikor az én szerény szavaimmel leteszi Széphalom az emlékezés gyaszfátyolos koszoruját, két költő testébe szakadt egyazon csodának áldoz: a szabadság és magyarság geniusának, amely halhatatlan és örökkévaló.

S a költő szavaival zárjuk a beszámolómat:

„Legyen megáldva e halmoknak,
Feltámadásunk két halmának
Minden parányi porszeme.”

A pataki főiskola ünnepe

Patak ünneplőbe öltözött. Nem lehet ráismerni. Már a vasútállomás előtt olyan út várja az embert, hogy az ember nem hisz saját szemének. Körülötte minden olyan pompás, hogy szinte irigykedve nézünk körül.

A kertben új szobrok. Most kerültek leleplezésre. Kazinczy Ferenc és Kazinczy Lajos szobra mellett egy harmadik, ezektől is szebb szobor, a Lorántffy Zsuzsanna szobra.

Még egy embert ünnepel a református főiskola: a katolikus volt miniszter, Klebelsberg Kunó grófot, akinek köszönheti, hogy a főiskola négy száz év után sem indult sorvadásnak, mert kiemelte és felemelte a mai magasságába.

A főiskolai kertben zászlószentelés-sel kezdődött az ünnep, majd tanügyi kiállítás megnyitása után a főiskolai kertben leleplezték a szobrokat.

Előkelő közönség gyűlt egybe az esti órákban az angol internátus ebédtértermében, hogy részt vegyen a volt kultuszminiszter arcképeinek leleplezésénél. Ott láttuk többek között Széll Józsefnek, Bethlen Margit grófnőnek, Széll József főispánt és Bernáth Aladár alispánt, Balogh Jenő ny. igazságügyminisztert, Petri Pál államtitkárt és Pokorny Hermann altábornagy, vegyesdandárparancsnokot.

Farkasfalvi Farkas Géza orsz. képviselő üdvözölte Klebelsberget

— A főiskola 400 éves ünnepének előestéjén — mondta többek közt — kifejezést adunk legmelegebb érzésünknek, köszönetet mondunk azokért az alkotásokért, melyekkel ősi főiskolánkat nemcsak megmentette a lassu, de biztos elorsorvadástól. Messze előrenéző szeme, nagy koncepciójú elméje, csak hazája nagyságáért küzdő lelke új, nagy hivatást szánt a Perényiek és Rákócziak iskolájának.

Klebelsberg Kunó válaszában kifejezést adott annak, hogy tízezer munkássága legnagyobb eredményének a felekezeti béke megteremtését tartja

Klebelsberg tiszteletére 9¹/₂ órákon zenés, lampionos felvonulást rendeztek. Ezek és ezek élén Martin Miklós főiskolai szenior intézett lelkes beszédet a volt kultuszminiszterhez.

Patak október 1-én nagy ünnepnapra ébredt

A vendégek ezrével és ezrével jöttek. Végül megérkezett a magas vendég is: Magyarország kormányzója. Ófőméltósága jelenlétében a pataki főiskola nagy multjához híven folytatta le az ünnepélyt.

A zsúfoltságig megtelt templomban programszerűen ment minden. Komolyan, méltóságtelesen. Janka Károly püspök-helyettes imája után együtt imádkozott a háromezer ember. Ki a templomban, ki csak a templom körül.

Horthy Miklós kormányzót Dókus Ernő üdvözölte fennkölt szavakkal.

— Mindig megköszöntük Istennek, — mondotta Dókus Ernő — hogy magyarok lehetünk és büszkén viseltük e nevet, mint a kuruc a patyolatot, amelylyel homloka mély sebért kötötte be. — Örömről nagy, mert ma lelkében itt van minden magyar és hódol e hely géniuszának. A sárospataki Alma Mater előtt meg hajlik az egész magyar nemzet. — Annalszeink utódainknak tudomására fogják adni, hogy a mai napon itt volt köztünk az első magyar ember: Magyarország kormányzója. (Éljenzés.)

Rákóczi-ra nem néztek nagyobb szeretettel, mint amilyennel mi nézünk Ófőméltóságodra. (Éljenzés.) Az ünnepi beszéd elmondása után felkérte Elekes Imre igazgatót ünnepi beszédének megtartására.

Petri Pál a magyar kormány üdvözölését tolmácsolta.

Felavatást nyert az angol rendszerű internátus, mely gyönyörű parkban található elhelyezést, a főiskolának, mint Patakknak rendkívüli díszére válik.

Történelmi felvonulás és tornaünnepély tették még szebbé, inpozansabbá a 400 éves főiskola ünnepét.

Este bált rendezett Patak.

... A pataki pompás vasúti úton ezrek és ezrek haladnak Várja őket a gőzmozdony. Részben Széphalom, részben másfelé visz az utjuk. Elmennek két szép ünnepnap meleg emlékével.

ROVÁS.

*
Az én gyermekkoromban még bent volt a bárány és kint a farkas. Lehet, hogy rosszul játszottuk: hiába, de már így volt. Ma másképp megy a játék. Igaz, hogy egy kicsit komolyabban. Ma bent van a farkas és kint a bárány.

Mert a gyerek utánoz. Majmol. Ha azt látja, hogy az apja hátratett kézzel jár le-fel a szobában, már hátul kulcsolja össze két kis kacsóját ő is és jár, jár úgy amint azt a szülőtlől látja. A mai gyermek lemajmolja az embert, a kort, melyben élünk. És mit lát? Hogy az ember nem mutat szint sem magában, sem munkájában. Látja, hogy a farkas bent a körben jólakik és kint a bárány kergetőzik, be akar jutni a körbe.

Mi történe akkor, ha a gyermek már azt is tudná, hogy mi lehet az intern — extern mérleg farkas-bárány játék? —

Tudná, hogy a farkas van bent a körben. Egyszerre vége lenne azonban a játéknak, mert azt venné észre, hogy a farkas és a bárány lehet egy személy is és a farkas, ha kijött a körből, akkor már hallatja — a bárány hangját.

*
Javaslatlaltal jövünk Zemplén megye Kisgyűlése elé:

— Intézzen javaslatot a magas kormányhoz az intern extern mérleg készítésének megakadályozása érdekében. Nem igazságos az, hogy a főkönyvelővel belső és külső mérleget lehet készíteni. Ma nincs szükség „átmentésekre“, miért ad tehát módot a törvény kétféle mérleg készítésére, mikor kézenfekvően világos, hogy a nyereség egy részét így átmentik és adózás alól kivonhatják.

— A tantem adó alapjául ne azon összeg számítson, melyet az extern mérleg szerint kimutatnak. Minden a belső mérleg alapján kifizetett jutalom vagy jutalék adóköteles legyen. Megfelelő büntető patagrafusokkal és esetleges ellenőrzés jogával ezt biztosítani kell.

A köz érdekét nézve kérjük ezt, mert a haza súlyos helyzetében csak akkor tudjuk az adóbevételt biztosítani, ha az adónak tényleges jövedelem az alapja.

*
Bethlen Margit grófnőnek adós maradtam egy felelettel.

A dolog úgy történt, hogy Klebelsberg Kunó gróf öxellenciájával beszéltem a pataki angol internátus erkélyén, mikor a közszeretben álló grófnő az erdélyi népművészeti kiállítás megnyitására célozva ezt a kérdést tette fel:

— Mihozánk, a megnyitásra miért nem jöttek át az urak? (t. i. az újságírók) Szerettem volna ezt válaszolni: — Sajnos, nálunk a hivatásos újságíró nem juthat vasúti szabadjegyhez s így akkor utazik ki, mikor a zsebe engedli.

Négy fillérért tokajhegyaljai szamorodni bor!

Vajjon ennyiért megkapják e, nem tudom. Tény, hogy ennyiért eladhatják, még pedig árverésen, mert ennyi az adósság rajta. A hirdetmény literenként 50 fillér becsárát tüntet fel.

820 pengő összádósság fejében 200 hektó tokajhegyaljai bort árvereztet az Olaszlisskai Hitelbank és a csatlakozott árvereztető

Nem borzasztó ez?

Szükségesnek tartjuk erre a lehetlenségre felhívni Széll kormánybiztos ur figyelmét. Széll József keménykezü, igazságos ember. A tokaji bor védelméért sokat dolgozik. Neki kell megakadályozni azt, hogy esetleg 4 fillérért adják el, hordóval együtt, a tokajhegyaljai szamorodni.

Van erre precedens is?

A háboru alatt Ujhelyben rengeteg olyan „borkereskedők“ mutatkoztak, akik „papíron“ vették a bort. Ezek a borbörzsiánerek 1918-ban csunyan belebuktak az üzleibe és nem is maradt meg utánuk más, mint az elárverezendő bor és néhány alakban egy tele magyar, fele német vicc.

Buza Béla dr. a Pincészövetkezet jelenlegi igazgatója, Zemplén vármegye akkori kormánybiztosa intézkedett. Előterjesztésére a kormány 7 tagu bizottságot nevezett ki. Elnökül: Thuránszky Lászlót, tagokul a pénzintezetek két kiküldöttjét, két szőlőbirtokost: Kincsessy Péter és Hönsch Dezsőt szakértőül továbbá a komoly kereskedelem két tagját: Grosz Jakabot, a külföldön is ismert saktakintélyt és Weinberger Józsefet, aki ez időben a kassai keresk. és iparkamarában is képviselte Ujhelyt.

A bizottság minták alapján állapította meg azt az árat, melyen alul a bort elárverezni nem lehetett.

Ha fillérért árverezik el a szőlőbirtokos borát (Olaszlisskán csak birtokosnak lehet 200 hl. bora), akkor Tokajhegyalja szőlőbirtokossága ki van téve annak, hogy a bor ára még jobban lemegy és ez fokozottabban veszélyezteti a termelés gyenge rentabilitását. Ez ellen pedig tenni kell!

Hírek

— **Kitüntetés.** A kormányzó a közoktatásügyi miniszter előterjesztésére megengedte, hogy Trócsányi József dr. sárospataki theologiai tanárnak és Elekes Imre igazgatónak érdemes tevékenységükért elismerése tudtul adassék.

— **Halálozások.** C s á k ó József né sz. Brandics Julianna 54 éves korában elhunyt. Temetése nagy résztvétől kísérvé vasárnap délután ment végbe.

Z a l a y Andor legyesbényei földbirtokos, Zemplén megye törvényhatósági bizottságának tagja elhunyt.

Csütörtökön elhunyt Klein Miksa gépgyári képviselő. A népszerű „Maxi bácsi“ a kereskedői világban ismert névre tett szert. Halála nagy résztvétet kellett. Pénteken temették.

Stern Mór, csütörtökön távozott az élők sorából, ő volt Ujhely legöregebb embere. Az utóbbi időben már nagyon gyöngékedett. Érdektes, hogy Stern Mór néhány évvel ezelőtt esküdött

örök hűséget feleségének, aki gondozója volt az aggkorban. Hivatalos feljegyzés szerint akkor a „völégény” 95 éves volt.

— **Egyházmegyei közgyűlés.** Az Alsózempléni Református Egyházmegye Kiss Ernő esperes és Mecner Béla egyházmegyei gondnok elnöklésével Sárospatakon most tartotta őszi közgyűlését. Kiss Ernő esperes napirend előtti felszólalásában megemlékezett a sárospataki főiskola négy százéves jubileumáról. Tanácsbírói állásába a közgyűlés beiktatta Batta János új papi tanácsbíró. Megerősítette az újonnan elhívott lelkészek és tanítók választását. A tanügyi és missziói előadók jelentése után az egyes egyházak folyóügyeit tárgyalta a közgyűlés.

— **Ilésházy és Társa könyvnyomda cég** Sátoraljújhelyen, Széchenyi-tér 9 sz. alatti helyiségében Tóth István műszerész és Bartos Alajos gépszerelő végezték nagy pontossággal és dicséretet érdemlő szaktudással a nyomdai gépek üzembebe-lyezési munkáit. Gyors és pontos munkájuk eredménye, hogy a nyomda minden tekintetben már a közönség rendelkezésére állhat.

— **A Máv zempléni közmunkája.** Öt héten át 92 000 munkaórán át átlag 220 zempléni munkást foglalkoztatott most az itteni sincsereléseknél. E munka most befejezést nyert. Nagyobb Máv közmunkát jelent a hernádnémeti új Hernád-híd, melynek vasrészai már el is készültek és tavaszi közmunka során nyerne-ek elhelyezést.

— **Tanítógyűlés.** Az egyházmegyei református tanítók egyesülete vitéz Nyitrai Károly hernádnémeti igazgatótanító elnöklésével tartotta közgyűlését. Hodossy Béla a református iskolák mai problémáiról, Bencze András népművelési titkár az iskolán kívüli népművelésről, Pongrácz Sámuel a vallástanítás módszeréről tartott nagy figyelemmel hallgatott előadást.

— **Szüret és napszámbeérek megállapítása.** A Sátoraljújhelyi Egységes Hegyközség választmánya a bekövetkezett esős időjárásra való tekintettel a szüret kezdetét október hó 12-étől állapította meg. Szüreti napszámbeérek: szedő napszám felnőtteknek 0-70 P, 15 éven aluliaknak 0-50 P. Puttonosoknak 1-10 Présházi munkásoknak reggel 7-től este 6 óráig 2 P, tulóra esetén óránként 0-20 P. Őszi napszámok: Férfi napszám 1-50 P, Női napszám 0-80 P. Trágya hordásnál meredek helyeken, méltánylást érdemlő esetben a tulajdonos saját belátása szerint, a női napszámot 1 pengőre emelheti.

— **Két évi fegyházra ítélték gyújtogatás miatt egy kereskedőt.** A sátoraljújhelyi törvényszék büntetőtanácsa pénteken vonta felelősségre gyújtogatás büntette miatt Altmann Zoltán rátka-i kereskedőt. A vád szerint Altmann múlt év novemberében vasalószén közé parazsat helyezett, az árukat petróleummal leöntötte és eltávozott hazulról. A tűz, eltávózása után mintegy husz órával később tört ki. Vádolt a nyomozás után tett beismerő vallomását a fő tárgyaláson vissza-vonta. V. Zombory József főparancsnok szakértői véleményében azt fejtegette, hogy a tűz husz órán keresztül nem lapanghatott. A perbeszéd elhangzása után a bíróság Altmann Zoltán bűnösségét megállapította és két évi fegyházra

ítélte, egyszersmind elrendelte letartóztatását. As ítéletben az ügyész megnyugodott, vádolt és védője felebbezést jelentett be.

— **Pánik a Bodrogekői kocsjában.** A Bodrogekői Vasut ujhelyi állomásán hétfőn este feltűnt, hogy az egyik kocsni négy ablaka bezúzódot, az utasok között pedig rendkívül nagy az izgalom. A kalauz maga is azt adta elő, hogy Sárospatak előtt a Károlyi-telepnél megtámadták a vonatot és rendőrség értesítését kérte. Az utasok közül az egyik piaci árusnőt kocsin kellett hazaszállítani. Azonnal megindult a vizsgálat, mely megállapította, hogy fantázia szüleménye a vonat megtámadása. Az történt, hogy a Károlyi-telepnél a sebesen haladó vonat kalauzfülkéjének nyitvahagyott vagy kinyit ajtaját egy beépített váltórúd összeütközés következtében nagy erővel vágta a kocsi falához és a zajjal egyidőben a kocsinak négy ablaka is betört. Miután a közönségnek még élénk emlékezetben van a biatorbágyi eset, nem kelthet feltűnést a nagy riadalom. Rendőri eljárás állapítja meg, hogy a gondatlanságot kit terhel a felelősség. Ha a vasut járat olyan kocsikat, melynek ajtózára nincs rendben, akkor a vasutat kell felelősségre vonni, ha pedig a nyiregyházai kalauz a hibás, akkor ő feleljen. Elvégre ilyen dolgok csak nem ismétlődhetnek meg!

— **Tűz Hétfőn** este tűz ütött ki a Károlyi-uccai sarkon lévő Massier házban. A tüzet a kéménybe épített deszka okozta. Sikerült a tüzet néhány perc alatt elfojtani.

— **Monstre tárgyalás az ujhelyi járásbírószágon.** — 94 vádlottal az ujhelyi járásbírószágon október 13-ára tüzte ki a hatóság előtti rágalmazással vádolt 93 kovácsvágási gazdaember büntetőügyét. A büntetőügy 94-ik vádlottja egy tekintélyes ujhelyi ügyvéd. A büntetőügy a kovácsvágási vadászterületek bérbeadásával kapcsolatos. A vádlottak a tárgyaláson állításainak valódiságát kívánják bizonyítani és ezért a tanuknak is hatalmas száma vonul fel. A tárgyalás, tekintettel a vádlottak nagy számára, valószínűleg zárt ajtók mögött folyik le és napokat vesz igénybe.

— **Elkészült a pataki vasuti aszfaltút.** A pataki vasutállomás előtt már senkitem fogad vendégmarasztaló sár, jól lehet a patakiak korántsem veszítették el, vendégmarasztaló tulajdonságukat. (Ami most alapos próba alá került az emlékünnepe alkalmából). Elkészült az aszfaltút és igazán diszére válhat Pataknak. Az aszfaltút 10 méter széles. Az utközép is aszfalt. Ez az új ut a vasutállomástól a főiskolakeret városi részéig, tehát a régi aszfaltjárdáig vezet.

— **Önvédelemből ölt.** A bíróság most tárgyalta Szőlősi János földműves büntetőügyét. A vád szerint a legény az elmúlt hónapban kézzel a kézzel megölt egy másik legényt. Természetesen bái mulatáságon történt a tett. Tokaj és Tarcal közt egy tanyán. A vádolt azzal védekezett, hogy önvédelemből ölt. A tanúk is azt igazolták, hogy az elhalt sértett és társai kapával támadták meg a vádoltat, aki védekezés közben ölt. Miután az önvédelem beigazolódt, a kir. ügyész a vádat elejtette.

— **Nehéz székelésben szenvedők,** akiknek az agyvertódulás, a fejfájás és szivdobogás, az emésztési zavarok és különösen a végbélbajok teszik az életet nehézé, iganak reggel és este egy negyedpohár természetes „**Ferenc József**” keserűvizet. Klinikai vezető orvosok igazolják, hogy a **Ferenc József** víz műtétek előtti és utáni időszakokban is nagymértékű hashajtónak bizonyul. A **Ferenc József** keserűvizet gyógyszerzetekben, drogériákban és fűszerüzletekben kapható.

— **Ronyvaszabályozás ügyében** — amint értesününk — e hónap elején, de lehetséges, hogy már hétfőn, miniszteriumi kiküldöttek érkeznek városunkba.

— **Leszállítják a futballmérkőzések vigalmi adóját.** A belügyminiszter egyik legutóbbi körrendeletében arra hívja fel a városokat, hogy a labdarugósportot súlyosan terhelő vigalmiadót töröljék. Hangsúlyozza a rendelet, hogy számolni kell az amatőr egyesületek teherbíróképességével, ezért felhívja a városok közönségét, hogy a vigalmi adó tételeit vegyék revízió alá s a jövőre nézve úgy állapítsák meg, hogy az egyesületek számára elviselhető legyen.

Az ujhelyi egyesületek már évek óta folytatnak meddő küzdelmet a pálya részesedés és a vigalmi adó törlesztésért, illetve leszállításáért. Talán a körrendelet nyomán mégis győzni fog a jobb belátás és a sportműködést bénító adószedés megszűnik.

— **Ne halassza tovább** hanem próbálja ki szerencséjét és a XXVII. osztály-sorsjátékra vegyen sorsjegyet. Huzás már október 16-án. Egy csapásra gondatlan ember válhatik Önből.

— **Akik a Rejtett Kincs útján lettek egymásé.** A Színházi Élet legújabb számában Nagy Endre számol be őt pesti premier lefolyásáról. Hunyadi Sándor a Bródy Testvérek ifjúságáról irt cikket. Darabmellékletül „A nagy hotel”-t közli. Rengeteg érdekes cikk, gyönyörű mélynyomású képek, 32 oldalas gyermekúság kotta- és kézimunkamelléklet gazdagítja a Színház Élet új számát.

— **Ismét ötven százalékkal emelkedett a zempléni kényszerezés kisértéke.** Trianonszülte súlyos gazdasági helyzetében a zempléni ipar és kereskedelem nehéz órákat él. Nem maradhat nyom nélkül az sem, hogy ebben a súlyos időben úgy az ipar mint a kereskedelem, erősen nélkülözi azokat az eszközöket, melyek során enyhíthetnének. A gyárak és a bankok az eddig élvezett hitelkeretet leépítik. Amellett a gyár drágít, az adó több, a megélhetés nehezebb. Ilyen körülmények közepette érkezünk el oda, hogy az ujhelyi törvényszék e héten az ötvennegyedik kényszerezésről rendelkezett, még pedig ezuttal egyik legnagyobb ujhelyi cég ellen. A múlt évben ugyancsak szeptember végéig 36 cég ellen rendelkezett a kényszerezésről. Az ötven százalékos emelkedést jóval meghaladja a csődügyek száma. A múlt évben két csődöt rendeltek el. Ezéven pedig kilencet. Szeretnénk hinni, hogy a zempléni ipar és a kereskedelem jövőbeni eredményei kedvezőbbek lesznek. Ennek egyik feltétele az, hogy ne álljanak velünk szemben a szubvencionált szövetkezetek és a közkezelésben levő közüzemek tömegei.

— **Gaal Gasztonék** — amint értesülünk — most Ujhelyben is megalakítják a párt csoportját.

— **A biatorbágyi katasztrófa számkömban.** A vasuti merénylet az ártatlanul elpusztult áldozatokon kívül hatalmas anyagi kárt is okozott. Elpusztult a legmodernebb mozdony, melynek értéke közel 900 ezer pengő. Tönkrement hét személykocsi egyenként 100 ezer pengő értékben. Az államvasut kára tehát a másfélmillió pengőt meghaladja. Ez az összeg azonban még mintegy 350 ezer pengővel emelkedni fog, melyet a két tönkrement hálókocsiért követel a hálókocsi társaság. Ha ezekhez hozzávesszük a tömegesen bejelentett kárigényeket, számokban is megdöbbentően alakul ki a merénylet következménye.

— **Veszteséges üzleti évre nem lehet adót kivetni.** Egy kereskedő a kereseti adóra vonatkozó vallomáshoz szabályszerű könyvvezetésen alapuló nyereség-veszteség számlát, valamint mérleget csatolt és ezekkel igazolta, hogy az üzleti év veszteséggel zárult. A kivett adóját megfellebbezte, mely végigjárta az összes fórumokat és végső fokon a közgazgatási bíróság foglalkozott panaszával. A közgazgatási bíróság a panasznak helyt adott és kimondta, ha az adózó szabályszerű könyveket vezet és a könyvek veszteséget tüntetnek fel az egyenlő teherviselésre való hivatkozással mesterkéltan adóalapot megállapítani nem lehet, hanem az igazságos adóztatás törvényes elvénél fogva az adó alól mentesíteni kell.

Kincstári lóárverés.

A helybeli honvédszázalój f. hó 6-án, kedden 3 drb. kincstári lovat bocsájt árverésre. Az árverés 10 órakor a Hecksén lesz megtartva.

VÁROSI MOZGÓ.

Október 5-én, hétfőn és 6-án, kedden Hangos film. „Páduai Szent Antal élete és csodái”. Irta: Vittorinó Facchinetti szentferencendi atya. Kísérő műsor: P. Zadravetz. J. Püspök beszéd. Ave

Mária énekl: Violetta di Srtozzi.

Október 7-én, szerdán és 8-án, csütörtökön. Ufa film. „Az istenek kegyence” Németül beszélő hangos film. Kísérő műsor: Miki cirkusz. Hajrá Cowboy. Hangos Fox híradó.

Október 10-én, szombaton és 11-én, vasárnap, „Páris királva”. Németül beszélő hangos film. Ohnet világhírű kalandor drámája. Kísérő műsor: Cinci. Csak főlényesen. Magyar dicsőség Párisban.

Október 11-én, vasárnap délelőtt 11 órakor, olcsó helyárrakkal. „A Ganges királynője”. Film regény 12 felvonásban.

RIADÓ! a Rákóczi-u. 2 sz. alatt „Központi” egyemeletes berház, a Széchenyi-tér 18 sz. a „Kossuth” ház

Érdeklődni lehet a háztulajdonosnál.

A saujhelyi kir. járásbírósaítól, mint telekkönyvi hatóság.

Tk. 3250/1931. sz

Árverési hirdetmény-kivonat.

Belvárosi Takarékpénztár Rt. végrehajtónak Léhner Gyula és neje végrehajtást szenvedők ellen indított végrehajtási ügyében a telekkönyvi hatóság utóajánlatra az újabb árverést 4000 P — fill. tőkekövetelés és járuléka behajtása végett a sátoraljai helyi kir. járásbírósaít területén lévő Saujhelyi megyei városban fekvő s a sátoraljai helyi 618 sz. tkvi. betétben A. f. 1. sorsz. s 2445. hrsz. alatt foglalt s B 3 4. sorszám szerint Léhner Gyula és neje sz. Schwarz Ida nevében álló ingatlanra Pincze 15 sz. alatt belsőségbn 1045 P kikiáltási árban

Az árverést az 1931. évi október hó 29 napján d. e. 9 órakor a telekkönyvi hatóság hivatalos helyiségében Kazinczy utca 35 sz. 11 ajtó fogják megtartani.

Az árverés alá kerülő ingatlan a ki-

kialtási árnál alacsonyabb áron nem adható el.

Az árverelni szándékozók kötelesek bánatpénzül a kikiáltási ár 10 százalékát készpénzben vagy az 1881: LX. t. cz. 42. §-ában meghatározott árfolyammal számított óvadékképes értékpapírosban a kiküldöttnek letenni, hogy a bánatpénznek előleges bir ői letétbe helyezeséről kiállított letéti elismervényt a kiküldöttnek átadni és az árverési feltételeket aláírni. (1881: LX. t. c. 147., 150., 170. §§; 1908: LX. t. c. 21. §).

Az, aki az ingatlanért a kikiáltási árnál magasabb ígéretet tett, ha többet ígérni senki sem akar, köteles nyomban a kikiáltási ár százaléka szerint megállapított bánatpénzt az általa ígért ár ugyanannyi százalékaig kiegyesíteni. (1908: XLI. 25. §).

Saujhely, 1931. évi július hó 6-én.
Dr. Kabina sk. kir. bíró.

A kiadmány hitelesíté
Aláírás
telekkönyvvezető

Vegyén sorsjegyet LŐW-nél

Kertésznek

ajánlkozik, mint leszerelt katona.
Cim: Csicsvár József Mária-ucca 3.

Sátoraljai helyi, 1931. okt. hó 3.
XXXIV. évfolyam 38-ik szám.

Szerkesztésért és kiadásért felelős:
LÁNCZI ZOLTÁN

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Sátoraljai helyi, Széchenyi-tér 9.
Kiadótulajdonos:
Landesmann Miksa és Társa.

MEGHÍVÓ.

A Krausz Lipótné Szeszereskedelmi rt. f. évi október hó 11-én d. u. 3 órakor Sátoraljai helyi, a társaság helyiségében (Jókai-ucca 11 szám alatt) tartandó

rendes évi közgyűlésre

a t. részvényeseket meghívjuk.

Sátoraljai helyi, 1931. szept. 19.

AZ IGAZGATÓSÁG.

Tárgysorozat:

1. A jegyzőkönyv hitelesítésére 2 részvényes kijelölése.
2. Igazgatóság és felügyelő bizottság jelentése a lefolyt üzletéről, a zárszámadások bemutatása, a mérleg megállapítása és a felmentvények megadása feletti határozathozatal.
3. Igazgatósági és felügyelő bizottsági tagok választása.
4. Esetleges indítványok.

A zárszámadások a társaság helyiségében közszemlére vannak kitéve.



AZ ÚJ XXVII. OSZTÁLYSORSJÁTÉK

Legnagyobb nyeremény
szerezés esetében

500.000 pengő

Jutalom és nyeremények:

300.000	
200.000	
100.000	
50.000	25.000
40.000	20.000
30.000	15.000

stb. pengő, összesen közel

8 millió pengő készpénzben

84.000 sorsjegy közül
42.000 kihúzták; tehát

minden második sorsjegy!

A sorsjegyek hivatalos ára
osztályonként:

Egész 24 P | Fél 12 P | Negyed 6 P | Nyolcad 8 P